

Christelijke

Montessorischool

Den Haag

Schoolgids

2011 - 2012

Bestuur:

Stichting Montessori-onderwijs Zuid-Holland (MZH)

School:

Christelijke Montessorischool

Adres:

Abeelstraat 30, 2565 XP Den Haag

Telefoon:

070 - 360 70 53

e-mail:

info@montessori-cms.nl

website:

www.montessori-cms.nl

Woord vooraf

Van harte welkom op de Christelijke Montessorischool. U ontvangt deze schoolgids omdat uw kind op de CMS zit of omdat u zich als nieuwe ouder het aangemeld. Het kan ook zijn dat u nog op zoek bent naar een school voor uw kind(eren) en via de website deze schoolgids bekijkt. In alle gevallen is het de bedoeling dat u een goed beeld krijgt van het onderwijs dat wij op de CMS verzorgen en wat u van ons kunt verwachten.

De rol van de school is de afgelopen jaren veranderd; vroeger was de school de plaats waar alleen geleerd werd, tegenwoordig is het ook de plaats waar een groot gedeelte van de opvoeding plaatsvindt. Op een montessorischool kijken we naar het individuele kind en naar zijn of haar mogelijkheden. De kinderen werken op hun eigen tempo en niveau met montessori-materiaal gecombineerd met reguliere methodes.

‘Leer mij het zelf te doen’ is een belangrijk motto en wij helpen de kinderen op die manier op weg naar zelfstandigheid en zelfredzaamheid. De kinderen zitten in heterogene groepen waar ze door samenwerken en het omgaan met kinderen van verschillende leeftijden en niveaus, rekening leren houden met elkaar en respect leren hebben voor elkaars verschillen.

Het spreekt vanzelf dat wij elke dag weer hard aan de kwaliteit van ons onderwijs werken. Wij houden onze leermiddelen up to date. Daarnaast volgen alle leerkrachten nascholing en cursussen, dit alles om een zo goed mogelijk resultaat bij de kinderen te bewerkstelligen. Een goed overleg tussen u, als ouders, en ons, de school/de leerkrachten, vinden wij heel belangrijk. Wij hopen dan ook, dat u niet zult aarzelen om op school te komen om over uw kind(eren) te praten.

Zoals het onderwijs up to date moet blijven, zo is een schoolgebouw soms ook toe aan vernieuwing. Samen met onze burens van de Valkenboschool gaan we een schitterend nieuw pand bouwen op dezelfde plaats waar nu onze scholen staan. In 2012 zal gestart worden met de sloop van het huidige gebouw en het streven is om eind 2013 onze intrek te nemen in de nieuwe school. Ten tijde van het schrijven van deze schoolgids was nog niet bekend waar we gedurende de bouwperiode gehuisvest zullen zijn.

Voor een goede gang van zaken is het doorlezen van deze schoolgids belangrijk; u bent hierdoor op de hoogte van alle belangrijke zaken voor het komende schooljaar. Uw medewerking zorgt voor een soepel en prettig verloop van alle zaken op onze school.

Vakanties en de vrije dagen staan vermeld op de digitale kalender op de website van school. Een aantal vrije dagen rondom de verhuizing is onder voorbehoud ingepland i.v.m. het eventuele wijzigen van de planning van de nieuwbouw.

Op de website kunt u ook actuele informatie vinden over bijvoorbeeld de nieuwbouw, u kunt foto's bekijken en lezen over alle leuke gebeurtenissen die op school plaatsvinden. We verwijzen u graag naar www.montessori-cms.nl.

Voor op- en aanmerkingen over onze schoolgids houden wij ons beleefd aanbevolen.

Namens het team van de Christelijke Montessorischool,

Mieke Wits
Directeur

Inhoudsopgave

Woord vooraf	
Inhoudsopgave	blz. 2
Waar de school voor staat	blz. 4
Onze missie	
Christelijke identiteit	
Montessori-aanpak	
Wie was Maria Montessori?	
Het montessorionderwijs	
Kernpunten	
In de groep	
Kwaliteit	
Normen en waarden	
Ons onderwijs	blz. 7
Schoolorganisatie	
Groepsvorm	
Doorstroming naar de volgende bouw	
Onderwijsactiviteiten	blz. 9
Taalvaardigheden	
Rekenvaardigheden	
Kosmisch - en godsdienstonderwijs	
Bewegingsonderwijs	
Expressieactiviteiten	
Extra activiteiten in onze school	
De leerlingen	blz. 10
Plaatsing van een kind op school	
Tussentijdse inschrijving	
Procedure kinderen met een 'rugzak'	
Schorsing en verwijdering van een kind	
Overgang groep 8 naar voortgezet onderwijs	
Resultaten van het onderwijs, uitstroomgegevens	
de zorg voor de kinderen	blz. 14
Interne rapportage en registratie (leerlingvolgsysteem)	
Oudergesprekken	
Zorg voor kinderen met speciale behoeften	
De IZC (Interne Zorg Commissie)	
De interne begeleider	
Verwijzing	
Jeugdgezondheidszorg	
Schoolmaatschappelijk werk	
De ouders	blz. 17
Ouderparticipatie	
Groepsouders	
Ouderbijdrage	
Verzekeringen	
Sponsoring	
Medezeggenschapsraad	
Klachtenregeling	
Vertrouwenspersoon	

Schoolregelingen	blz. 22
Schooltijden	
Het begin van de schooldag	
Belangrijke regels voor ouders en verzorgers	
Fietsenstalling	
Overblijven	
Voor- en naschoolse opvang	
Schoolmelk	
Snoep	
Schoolverzuim	
Veiligheid/bedrijfs hulpverlening/ontruimingsplan	
Verlofregelingen	
Informatievoorziening	blz. 25
Informatie voor gescheiden ouders	
Website	
Privacy	
Flits	
Emailworks	
Beleidsvoornemens	blz. 27
Bijlagen	blz. 27
Schoolregels	
Huishoudelijke regels	

Waar de school voor staat

De CMS biedt onderwijs en opvoeding aan kinderen van vier tot en met twaalf jaar volgens de principes van Maria Montessori en op basis van een protestants-christelijke levensvisie.

Onze missie

We willen kinderen zodanig begeleiden en stimuleren dat ze zich ontwikkelen tot zelfstandige personen die verantwoordelijkheid kunnen en willen dragen voor zichzelf, voor hun omgeving en voor de samenleving waarvan zij deel uitmaken.

De **Christelijke identiteit** komt als volgt tot uiting op school:

- We vertellen verhalen uit de Bijbel, waarbij het leven van Jezus en zijn manier van omgaan met mensen en met de wereld tot voorbeeld dienen.
- De methode *Trefwoord* brengt met behulp van leefthema's twee werkelijkheden bij elkaar:
  - de wereld van het (christelijk) geloof
  - én de (ervarings-)wereld van het kind anderszijds.Trefwoord is een methode voor godsdienstige en levensbeschouwelijke vorming voor katholieke, protestants-christelijke en interconfessionele scholen voor primair onderwijs.
- We vieren de christelijke feesten in de klas en in schoolverband.
- We leren de kinderen respect en aandacht te hebben voor

mensen uit andere culturen en met een andere levensbeschouwing.

- We leren de kinderen respect te hebben voor hun leefomgeving.

De **montessori-aanpak** komt als volgt tot uiting op school:

Als montessorischool hechten wij grote waarde aan het scheppen van een optimaal leef- en werkklimaat binnen een kindvriendelijke, veilige en geordende omgeving, waarin kinderen uitgedaagd worden om veel te leren en dat vooral samen te doen.

Onder leren verstaan we niet alleen het verwerven van kennis en vaardigheden, maar evenzeer het leren omgaan met elkaar, samenwerken, verantwoordelijkheid dragen, je gevoelens leren uiten en een zelfstandige taakgerichte werkhouding ontwikkelen. Elke vorm van sturing vanuit de omgeving dient uiteindelijk gericht te zijn op zelfsturing vanuit het kind. Kinderen willen zich graag ontwikkelen en daarin zelf een actieve rol spelen. Vandaar dat we kinderen de ruimte geven om zelf actief te zijn en eigen initiatief te ontplooiën.

Kinderen verschillen van elkaar. Ieder kind ontwikkelt zich op eigen wijze. Respect voor die eigen ontwikkeling staat bij ons centraal. Daarom sluiten wij in ons onderwijs, zoveel als mogelijk is, aan bij die

individuele ontwikkeling van kinderen.

Uiteindelijk gaat het ons er om dat kinderen op alle terreinen optimaal ontwikkelen. Wij streven er naar dat ouders daarbij betrokken zijn en een actieve rol in de school als gemeenschap vervullen.

Het onderwijs op onze school is gebaseerd op de ideeën van de Italiaanse onderwijshervormer Dr. Maria Montessori. Haar visie op de ontwikkeling van kinderen vormt het fundament voor de wijze waarop het onderwijs is ingericht. Deze visie blijkt ook nu nog verrassend actueel en sluit goed aan bij nieuwe ontwikkelingen in het basisonderwijs. Te denken valt hierbij bijvoorbeeld aan de tendens tot individualisering via een continue en ononderbroken ontwikkelingsgang en aan het streven naar adaptief onderwijs. Dit is onderwijs dat aansluit bij de basisbehoefte van elk kind (competentie, autonomie en relatie). Daarnaast zijn er duidelijke raakvlakken met 'het nieuwe leren' en 'ervaringsgericht onderwijs'.

We zijn van mening dat Maria Montessori een experimentele methode heeft ontwikkeld, die in elke tijd vraagt om een eigen uitwerking met behoud van de wezenlijke elementen uit haar visie. De CMS wil een levende en lerende organisatie blijven. Bewaken van het montessori-concept enerzijds en een zelfvernieuwend vermogen anderzijds staat ons voor ogen.

Hoe vertaalt het montessori-concept zich op onze school?

- Vrijheid van werkkeuze, maar wel met regelmaat aan elk schoolvak werken;
- Vrijheid van werktempo, zoveel mogelijk aangepast aan de mogelijkheden van het kind;
- Vrijheid van beweging: kinderen mogen zelf werk pakken en opruimen, aan tafel of op een kleedje werken, maar nooit doelloos rondlopen;
- Vrijheid van niveau, werken op het niveau dat je aan kan, maar niet op erop of eronder;
- Vrijheid om te mogen samenwerken;
- Vrijheid van herhaling, verwerking of verdieping van de leerstof;
- Zelfstandigheid.

Wie was Maria Montessori?

Maria Montessori leefde van 1870 tot 1952. Zij werd geboren in de provincie Ancona in Italië. Ze studeerde medicijnen en promoveerde in 1896. Verder studeerde zij filosofie en antropologie. Montessori was de eerste vrouwelijke arts in Italië.

Het montessorionderwijs

In 1904 werd Maria Montessori benoemd tot hoogleraar Antropologie aan de universiteit van Rome. In 1907 kreeg ze de kans om haar ideeën toe te passen op een reguliere school, de Casa dei Bambini ('huis der kinderen'). Montessori legde zich verder toe op het

ontwikkelen van materiaal en nauwkeurige observaties. De school groeide uit tot een werkplaats waar de kinderen en zichzelf veel leerden. De resultaten waren zo indrukwekkend dat het “Casa dei Bambini” de belangstelling trok van vele opvoeders uit tal van landen. Vanaf 1909 publiceerde Maria Montessori en gaf ze cursussen over haar methode, visie en uitgangspunten. Ze hield ook lezingen in het buitenland. Dit droeg bij aan de verdere verspreiding van het montessorionderwijs over de hele wereld.

Kernpunten

Maria Montessori ging ervan uit, dat een kind van nature actief, leergierig en nieuwsgierig is. Het wil zijn omgeving graag leren kennen. De ontwikkeling van een kind staat in voortdurende wisselwerking met die omgeving. Volgens Maria Montessori verloopt de ontwikkeling van het kind volgens een vast en biologisch patroon. Het kruipt eerst voor het loopt, het brabbelt eerst voor het spreekt.

De taak van de opvoeder is deze wetmatige ontwikkeling te begeleiden. Ieder kind is een individu met een eigen aanleg en een eigen karakter met als gevolg, dat ieder kind de verschillende fasen van de ontwikkeling in eigen tempo doorloopt. Kinderen verschillen wezenlijk van volwassenen. Zij hebben hun eigen behoeften en activiteiten. Kenmerkend daarvoor is wat Maria Montessori “de gevoelige periode” noemt. Kinderen hebben in deze perioden een grote

ontvankelijkheid voor speciale onderwerpen of activiteiten. In deze gevoelige periode kan een kind een maximum aan aandacht en inspanning opbrengen om bepaalde vaardigheden te leren. Wat een kind moeiteloos leert tijdens een gevoelige periode, kost in een andere ontwikkelingsfase vaak veel moeite en inspanning.

In de groep

De groepsleerkracht loopt rond in de groep en stimuleert de kinderen om een werkje te kiezen. Een kind krijgt de vrijheid om het werkje te kiezen aansluitend bij zijn/haar belevingswereld en niveau. De groepsleerkracht geeft, indien nodig, een lesje behorend bij het werkje. De zelfstandigheid van een kind wordt door deze manier van begeleiden bevorderd en verder ontwikkeld. Het montessorimateriaal heeft een belangrijke plaats in de groep. Dit ontwikkelingsmateriaal is door Maria Montessori zelf ontworpen. Het materiaal staat zo opgesteld in de groep, dat het de kinderen uitdaagt en stimuleert het te pakken. Dit noemen we de voorbereide omgeving. Kinderen leren eerst concreet met het materiaal te werken en kunnen, na het handelend bezig zijn en na inoefening, gemakkelijker overstappen naar het werken op abstract niveau. Door het werken met dit materiaal kunnen bepaalde begrippen al op jonge leeftijd worden aangeleerd. Het materiaal is zelfcorrigerend en nodigt uit om verder te gaan.

De groepsleerkracht leert een kind door observatie goed kennen, stimuleert de kinderen en voorziet in hun behoeften. De kinderen worden ook gestimuleerd om door te zetten en hogere eisen aan zichzelf te stellen. De groepsleerkracht heeft hierin een belangrijke begeleidende en stimulerende taak. De uitspraak "Help mij het zelf te doen" geeft precies de taak van een groepsleerkracht aan. Een groot gedeelte van de dag werken de kinderen individueel of in groepjes. De kinderen helpen elkaar met hun werk. Doordat er gewerkt wordt in combinatiegroepen van 3 jaargroepen, schuift ieder kind op van "geholpen worden" naar "zelf kunnen" en "anderen helpen".

Kwaliteit

Op onze school gelden de kerndoelen als eindtermen voor de basisschool. De groepsleerkracht zorgt ervoor dat alle vak- en vormingsgebieden worden aangeboden. Door de afname van de toetsen van het CITO-leerlingvolgsysteem bewaken wij de opbrengsten van ons onderwijs. Het Drempelonderzoek dat wordt afgenomen aan het begin van groep 8 wordt doorberekend als standdaardscore van de welbekende CITO-eindtoets die op onze school niet wordt afgenomen.

Normen en waarden

Er wordt in onze school, en in het montessorionderwijs in het algemeen, veel aandacht besteed aan normen en waarden. Een kind

dat geleerd heeft beleefd te zijn, zich te houden aan regels en afspraken, en de omgangsnormen kent, voelt zich zekerder in onbekende situaties. Daarom besteden wij veel aandacht aan de manier van omgaan met elkaar. Er zijn regels waaraan alle kinderen zich moeten houden, zoals elkaar niet storen en rekening houden met elkaar. Ook vinden wij het belangrijk dat bij aanvang van de school en het naar huis gaan de kinderen de leerkracht een hand geven.

In de montessorischool spreken we van vrijheid in gebondenheid. Dit betekent dat een kind vrij is in het maken van een werkkeuze binnen gestelde kaders van individuele- en groepstaken. De vrijheid is zeker niet onbeperkt.

Ons onderwijs

Schoolorganisatie

De school kent de volgende verdeling:

> 4 groepen onderbouw:
groep 1 en 2, leerlingen van 4 t/m 6 jaar; instroom van 4 jarigen

> 4 groepen middenbouw:
groep 3, 4 en 5, leerlingen van 6 t/m 9 jaar

> 4 groepen bovenbouw:
groep 6, 7 en 8, leerlingen van 9 t/m 12 jaar

Groepsvorm

Er wordt gewerkt in heterogene groepen. Kinderen van verschillende leeftijden zitten samen in een lokaal.

Elk kind is een keer jongste, middelste en oudste. Oudere kinderen kunnen de jongere kinderen helpen. Jongeren kunnen een beroep doen op de oudsten. Zowel het verschil in ontwikkelingsniveau als het verschil in talent en belangstelling speelt een rol bij het samenwerken en de sociale en persoonlijkheids-ontwikkeling. Zo kan bijvoorbeeld in een middenbouwgroep een 5e groeper een 3e groeper helpen bij het lezen, terwijl deze 3e groeper ook woordjes kan voorlezen aan een vierde groeper die de woordjes moet schrijven. Door deze heterogene samenstelling van de groep zal een kind niet altijd de “beste” of “zwakste” zijn in zijn of haar groep. Dit komt de persoonlijkheidsontwikkeling ten goede. Kinderen leren van elkaar door aandacht te hebben voor elkaar, naar elkaar te kijken en te luisteren. Ze leren spelenderwijs met elkaar samen te leven.

Doorstroming naar de volgende bouw

Aan het eind van elk schooljaar zijn er kinderen die van bouw doorstromen. Tweede groepers die er aan toe zijn stromen door naar de middenbouw, vijfde groepers naar de bovenbouw en achtste groepers naar het voortgezet onderwijs. De keuze naar welke groep c.q. naar welke groepsleerkracht leerlingen doorstromen, wordt gemaakt na overleg zowel binnen de bouw als tussen de verschillende bouwen.

Onderwijsactiviteiten

Taalvaardigheden.

Het taalonderwijs is veel meer dan vroeger gericht op het leren spreken, schrijven, lezen en luisteren. Op school is een grote diversiteit aan oefenmaterialen, die de kinderen op hun niveau en tempo kunnen verwerken.

Er wordt vaak met de kinderen gesproken over allerlei onderwerpen, waardoor ze veel woorden begrijpen, deze goed leren uitspreken en leren luisteren. Uiteraard wordt gewerkt met de montessori-ontwikkelingsmaterialen en -hulpmaterialen. De kinderen leren lezen en schrijven wanneer ze daaraan toe zijn, vaak komt dat aan de orde in groep twee en drie. Per kind kan dat verschillend zijn. Voor het leren lezen wordt gebruik gemaakt van de leesmethode 'Veilig leren lezen' en voor het schrijven van de methode 'Schrijftaal', aangevuld met oefenmateriaal van 'Pennestreken'. Voor spelling maken we gebruik van 'Taalactief Woordspel'. Voor grammaticale oefeningen maken wij naast het montessorimateriaal ook gebruik van de methode 'Taaljournaal'. Begrijpend lezen wordt geoefend met behulp van 'Goed Gelezen'.

Rekenvaardigheden

Voor het aanleren van rekenvaardigheden wordt gebruik gemaakt van montessori-rekenmaterialen. Aanvullend wordt de methode 'Rekenrijk' ingepast. In het schooljaar 2011-2012 gaan we op zoek naar een nieuwe

rekenmethode. Het rekenonderwijs is gericht op het verwerven van inzicht en het zoeken naar creatieve oplossingsstrategieën. De interactie tussen leerlingen onderling en tussen leerling en groepsleerkracht is hierbij van wezenlijk belang. Voor kinderen met minder talent op rekengebied worden vaste oplossingsstrategieën aangeboden in combinatie met eventueel aangepaste oefenstof.

Kosmisch - en godsdienstonderwijs

Het montessorionderwijs gaat uit van samenhang tussen de vakken: aardrijkskunde, biologie, natuurkunde en geschiedenis. Het montessorionderwijs vat deze vakken samen onder de term 'kosmisch onderwijs'. Kosmisch onderwijs is erop gericht dat kinderen het inzicht verwerven dat feiten en verschijnselen waarmee ze te maken hebben, nooit als losse fragmenten bestaan, maar als delen van een groter geheel. De kinderen ontwikkelen een brede kijk op het geheel, waaruit tenslotte een visie op de wereld en het wereldgebeuren kan voortvloeien. De methode "Da Vinci" dient als rode draad voor het kosmisch onderwijs. In deze methode worden de verschillende kennisgebieden zoveel mogelijk in samenhang aangeboden. De methode heeft onder de kennisgebieden ook levensbeschouwelijke vorming opgenomen. Voor dit vak maken we daarnaast gebruik van de methode 'Trefwoord'.

Bewegingsonderwijs

In het onderwijs gaat het vooral om het bijbrengen van een breed scala aan bewegingsvaardigheden, waarbij tevens veel aandacht wordt besteed aan vaardigheden en kennis die nodig zijn om samen verantwoord en rekening houdend met elkaar te kunnen bewegen. Het plezier beleven aan het deelnemen aan verschillende bewegingssituaties staat centraal. Het is verder belangrijk dat leerlingen zich oriënteren op diverse vormen van bewegingscultuur. Ze moeten over spelvormen een mening kunnen vormen. Bij bewegingsonderwijs onderscheiden we de gebieden: gymnastiek, atletiek, spel en bewegen op muziek. De onderbouwkinderen hebben in principe elke dag een bewegingsactiviteit. Eén maal per week krijgen zij ritmiekles van de eigen leerkracht.

De midden- en bovenbouw hebben per week twee keer 45 minuten bewegingsonderwijs waarbij de turnles verzorgd wordt door een vakleerkracht. De spelles wordt gegeven door de eigen leerkracht.

Expressieactiviteiten

We onderscheiden hierbij de volgende gebieden: tekenen en handvaardigheid (beeldende vorming), muziek, dans en drama. Voor beeldende vorming en muziek zijn vakleerkrachten werkzaam.

Extra activiteiten in onze school

Op de website van de school krijgt u een goed beeld van alle (extra) activiteiten die op onze school

jaarlijks plaatsvinden. Naast vaste onderdelen zoals de Kinderboekenweek, de natuurwandeling, Sinterklaas, Kerst en Pasen, zijn er ook activiteiten of evenementen waar wij speciaal op inschrijven.

De leerlingen

Plaatsing van een kind op school

Onze school staat open voor alle kinderen, ongeacht cultuur en achtergrond. Wel gaan wij er vanuit dat u onze uitgangspunten onderschrijft. De school kiest er bewust voor geen inschrijfformulieren mee te geven. Wij nodigen alle aspirant-ouders eerst uit voor een kennismaking met de school. In deze kennismaking vertelt de directeur u over het montessorionderwijs en opvoedingsdoelstellingen, de organisatie en het onderwijs op onze school, de vrijwillige ouderbijdrage en het voor-, na- en tussenschools onderwijs. Uiteraard wordt ook een ronde gemaakt door de gehele school in vol bedrijf. Als u kiest voor onze school, kunt u het inschrijfformulier invullen en aan ons terugsturen. Voor kleuters is er in principe gelegenheid om een aantal ochtenden te wennen. Beperkingen gelden voor de decembermaand, de laatste weken voor een zomervakantie of als de kleutergroepen helemaal vol zijn. Het kind wordt verwacht op de eerste dag na zijn/haar 4^e verjaardag.

Tussentijdse inschrijving

Als een kind in de loop van het jaar wordt aangemeld omdat het bijvoorbeeld van een andere school komt, moet in het aanmeldingsgesprek duidelijk worden wat daarvan de reden is. De directeur besluit of didactisch onderzoek noodzakelijk is en er bestaat een mogelijkheid dat uw kind enkele dagen proefdraait op onze school. In alle gevallen zal ook met de huidige school van het kind contact worden opgenomen. Plaatsing van het kind hangt dus af van de opbrengsten van het onderzoek, de proefplaatsing en de groepsgrootte van de bouw.

Procedure kinderen met een 'rugzak'

Per 1 augustus 2003 is de Wet Leerlinggebonden Financiering (LGF) van kracht. Deze Wet wordt in populaire termen ook wel 'Het rugzakje' genoemd. Kinderen met een geïndiceerde handicap kunnen worden aangemeld bij een basisschool. Wanneer het kind daar uiteindelijk wordt toegelaten, krijgt de school in beperkte mate extra personeelsformatie, geld en begeleiding vanuit een regionaal expertisecentrum (REC). Deze REC's omvatten de volgende gebieden:

- Kinderen met een auditieve handicap;
- Kinderen met een verstandelijke handicap;
- Kinderen met een lichamelijke handicap;
- Kinderen met een gedragsstoornis.

Het is een taak van een basisschool zoveel mogelijk kinderen adequaat onderwijs te bieden. Daaronder wordt verstaan een voor het kind passend onderwijsaanbod, zowel in pedagogisch als didactisch opzicht, dus zoveel mogelijk afgestemd op wat het kind nodig heeft.

Passend onderwijs betekent dat er rekening wordt gehouden met wat wenselijk en haalbaar is voor een kind. Daarbij komen vragen aan de orde als: wat heeft het kind precies nodig; welke kennis heeft het al, welke knelpunten dienen te worden opgelost en wie kunnen ons daarbij eventueel helpen?

In 2011 wordt duidelijk dat (de invoering van) het Passend Onderwijs door bezuinigingsmaatregelen van de regering waarschijnlijk zeer problematisch zal gaan verlopen. Scholen die reeds een eigen zorgprofiel vaststelden –zoals de CMS deed– zijn niet zeker van middelen, noch van de wijze waarop met andere scholen zal kunnen worden samengewerkt. Op het moment van schrijven is het perspectief dat de ambulante begeleiding grotendeels zal verdwijnen, dat de 'rugzakken' in omvang met de helft slinken en dat de samenwerkingsverbanden op een andere manier zullen worden gegroepeerd. De school heeft ook haar beperkingen, om de eenvoudige reden dat er grenzen zijn aan de mogelijkheden in het opvangen van kinderen. We onderscheiden voor de CMS de volgende grenzen:

- Een zodanig ernstige verstoring van rust en veiligheid dat het leerproces wordt belemmerd;
- Onbalans in de verhouding verzorging/behandeling-onderwijsaanbod. Het geven van onderwijs prevaleert.
- Gebrek aan opnamecapaciteit.

Voordat de school overgaat tot de toelating van een leerling met een REC-indicatie dient, na overleg met deskundigen, een zorgvuldige afweging plaats te vinden. Een eventuele plaatsing van een dergelijk kind in het regulier primair onderwijs mag de ontwikkeling van het kind niet schaden. Dat geldt overigens ook voor de kinderen die reeds op onze school onderwijs volgen. Hoewel de school het als haar taak ziet in voldoende mate tegemoet te komen aan de ontwikkelingsbehoeften van de leerling zijn sommige kinderen beter op hun plaats in het regulier basisonderwijs (SBO) of het speciaal onderwijs (SO), dat tevens een regionaal expertisecentrum is.

Schorsing en verwijdering van een kind

Verwijdering kan plaatsvinden wanneer de directie geen mogelijkheden meer ziet om op een verantwoorde wijze het onderwijsleerproces van het kind tot een goed einde te brengen. In overleg met ouders en leerplichtambtenaar wordt overplaatsing naar een andere school in gang gezet. Schorsing of verwijdering kan ook plaatsvinden als de veiligheid van

medeleerlingen of personeel in het geding is of als er sprake is van ernstige verstoringen van het onderwijsleerproces. Beslissingen hierover worden door het bestuur van de stichting Montessorionderwijs Zuid-Holland (MZH) genomen in samenspraak met de directie.

Overgang groep 8 naar het voortgezet onderwijs

Na groep acht maken de kinderen de overstap naar een school voor voortgezet onderwijs. Om een zo passend mogelijk schooladvies uit te brengen, maken wij gebruik van een aantal instrumenten. Sinds schooljaar 2005-2006 wordt gewerkt met de "NIO" (Nederlandse Intelligentietest voor Onderwijsniveau). Dit is een betrouwbaar en valide alternatief voor de CITO-eindtoets. Voordeel is dat deze test genormeerd is per maand en gedurende het schooljaar kan worden afgenomen. Dit stelt ons in staat de NIO af te nemen na de herfstvakantie. Daarnaast werken wij met de SchoolVragenLijst (SVL) en het Drempelonderzoek. De SVL meet houdingen en opvattingen van leerlingen over diverse aspecten van school en zichzelf. Het gaat hierbij om de volgende onderdelen: werkhouding en motivatie, sociaal-emotioneel welbevinden en zelfvertrouwen. Het Drempelonderzoek meet, net als de CITO-eindtoets, de leervorderingen. Deze toets kost slechts een ochtend en zal begin november worden afgenomen. Deelname aan deze

toets levert dezelfde gegevens op als de CITO-eindtoets.

Op **dinsdagavond 17 januari 2012** brengt de school een afgewogen en definitief schooladvies uit dat bestaat uit de volgende componenten: observatie van de leerkracht(en), de gegevens van het leerlingvolgsysteem van het CITO en de uitslag van het NIO en de SVL. Bij het tot stand komen van het schooladvies speelt de directeur een coördinerende rol. Ouders en kind kunnen op grond van deze informatie en adviezen een passende school gaan zoeken. Als het kind eenmaal van school is, blijft er contact met de scholen voor voortgezet onderwijs. Door deze contacten blijven wij de vorderingen van de kinderen ook op langere termijn volgen. Op deze manier zijn wij in staat om een zo vloeiend mogelijk overgang te bewerkstelligen.

De procedure van advisering zal tijdens een ouderavond op **woensdagavond 27 september a.s.** voor de ouders/verzorgers van de kinderen van groep 8 verder worden toegelicht.

Resultaten van het onderwijs

In **2009** zijn 34 leerlingen naar scholen voor voortgezet onderwijs gegaan. De verdeling over de verschillende niveaus was als volgt:
VMBO gemengde leerweg: 26 %
VMBO theoretische leerweg: 38%
HAVO: 21%
HAVO/VWO: 3%
VWO: 12%

De leerlingen gingen naar de volgende scholen:

1 Dalton Scholengemeenschap
14 Haags Montessori Lyceum
2 Vrije School
6 Segbroek College
1 Sorghvliet gymnasium
5 Mariscollege
1 Hofstad MAVO
1 Stanislas college
1 Pleysierschool
1 Zandvliet
1 Floracollege

In **2010** verlieten 31 leerlingen onze school. Ze stroomden uit op de volgende niveaus:

VMBO kader: 10%
VMBO theoretische leerweg: 22%
VMBO tl / HAVO: 23%
HAVO: 7%
HAVO/VWO: 19%
VWO: 19%

Zij gingen naar de volgende scholen:

13 Segbroek College
4 Mariscollege
3 CSG De Populier
3 Hofstadcollege
1 Floracollege (Naaldwijk)
1 Sorghvliet gymnasium
1 Haganum
1 Oranje Nassaucollege (Zoetermeer)
1 Haags Montessori Lyceum
1 Tobiascollege
1 Rotterdamse dansacademie
1 Mediacollege

Het afgelopen **schooljaar 2010/2011** waren er 31 schoolverlaters.

VMBO kader: -
VMBO- theoretische leerweg: 19%
VMBO tl / HAVO: 13%
HAVO: 36%
HAVO/VWO: 13%
VWO: 19%

Zij gingen naar de volgende scholen:

Segbroek College	7
Haags Montessori Lyceum	6
Dalton	4
CSG De Populier	4
Haganum	2
Sorghvliet Gymnasium	1
Luzac College	1
Media College	1
VCL	1
Maris College Houtrust	1
Maris College Mient	1
Zandvliet College	1
Wateringseveld College	1

De zorg voor de kinderen

Onder zorg voor kinderen verstaan we in het algemeen: het uitdragen van al die pedagogische principes en het treffen van al die didactische maatregelen, die leiden tot een zodanige inrichting van het onderwijs dat de kinderen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen. Door gebruik te maken van observaties en toetsen is de leerkracht in staat om aan te sluiten bij het ontwikkelingsniveau van het kind. De leerkracht stimuleert en begeleidt deze ontwikkeling middels de aanwezige materialen en door het

inzetten van methoden en gebruik te maken van verschillende didactische werkvormen.

Het montessorionderwijs is erop gericht dat alle kinderen tot hun recht komen. Ondanks deze benadering kunnen er kinderen zijn die zich toch niet evenwichtig ontwikkelen. Voor deze kinderen zijn specifieke maatregelen nodig, die we samenvatten onder de term extra zorg.

Interne rapportage en registratie (leerlingvolgsysteem)

Gegevens van elke leerling worden opgeslagen in het leerling-dossier. In dit archief heeft iedere leerling een eigen map, waarin de volgende informatie staat:

- inschrijfformulier;
- verslagen van de leerling;
- opmerkingen over verwijzingen naar De Jutters. Jeugdzorg, jeugdarts, logopediste,
- schoolmaatschappelijk werk, Haags Centrum voor Onderwijsbegeleiding etc.;
- verslagen van onderzoeken van bovengenoemde instanties;
- onderwijskundige rapporten van de vorige school;
- andere relevante gegevens

In het kader van de privacy wordt zeer secuur omgegaan met de gegevens van ouders en kinderen. De groepsleerkrachten hebben een registratiemap, waarin men de ontwikkeling en de vorderingen van de kinderen noteert. Naast de methodegebonden toetsen, worden twee à drie keer per jaar toetsen afgenomen van het CITO-

leerlingvolgsysteem. Deze toetsen worden digitaal verwerkt en opgeslagen. Naar aanleiding van die overzichten wordt er indien noodzakelijk een hulpprogramma gestart.

Oudergesprekken

Er zijn 4 vastgelegde momenten per jaar waarop u informatie over de voortgang van uw kind krijgt: op 2 praatavonden in november en maart en middels 2 verslagen in februari en in juli. In de jaarkalender staan de praatavonden reeds ingevuld. Daarnaast is het natuurlijk altijd mogelijk om een afspraak te maken met de groepsleerkracht voor een gesprek na schooltijd. De leerlingen van de midden- en bovenbouw ontvangen tweemaal per jaar een verslag waarin wordt ingegaan op de ontwikkeling van de vak- en vormingsgebieden, de werkhouding, sociale contacten en de zelfstandigheid van het kind. Er worden geen cijfers gegeven. Door middel van kruisjes en geschreven tekst wordt de ontwikkeling van de kinderen weergegeven. De kinderen van groep 2 ontvangen een verslag aan het einde van de onderbouwperiode.

Zorg voor kinderen met specifieke behoeften

Vanuit het samenwerkingsverband 'Weer-Samen-Naar-School (3504)' worden scholen gestimuleerd hun interne zorg te vergroten om het aantal verwijzingen naar de speciale scholen voor basisonderwijs (SBO's) te verkleinen. De SBO's gaan er vanuit, dat de scholen zelf voldoende

moeite hebben gedaan en deskundigen hebben ingezet om verwijzing te voorkomen. Zij zullen deze inzet ook toetsen.

De IZC (Interne ZorgCommissie)

Voor het bewaken van de zorg binnen onze school is de IZC werkzaam. Dit team bestaat uit de intern begeleider, de ambulante begeleider van het SBO, de schoolmaatschappelijk werker, de schoolverpleegkundige en de directeur. Deze commissie komt 6 x per jaar een ochtend bijeen om de voortgang van kinderen met zorg te bespreken. Bij minstens 3 vergaderingen zijn ook de jeugdarts en/of de psycholoog van het HCO aanwezig.

De interne begeleider

De interne begeleider (Lies Bron) is een van de teamleden die de organisatie van binnenuit kent en het vertrouwen van de collega's heeft. Zij coördineert de verslaglegging naar hulpverlenende instanties en onderhoudt de contacten binnen en buiten de school voor de extra zorg voor leerlingen.

De gegevens rond de begeleiding zijn doorgaans vertrouwelijk van aard en worden door de interne begeleider in een afgesloten dossierkast bewaard.

De ouders hebben altijd het recht van inzage in het dossier van hun kind. Gegevens uit het dossier kunnen alleen met hun uitdrukkelijke, schriftelijke toestemming aan derden worden verstrekt. Om een

totaalbeeld over een leerling te kunnen weergeven, wordt de interne begeleidster al in het begin bij eventuele problemen rond de leerling betrokken. Naast de zorg voor leerlingen, bestaat er ook de zorg voor de leerkracht, die in de groep zoveel mogelijk zorg op maat moet gaan leveren. De taak van de interne begeleider verschuift steeds meer in de richting van “begeleider” (coach) van het team. De interne begeleider observeert in de groep. Er zijn verschillende mogelijkheden voor observatie, zoals het observeren van: leerlingen, leerkrachtgedrag, organisatie, inrichting en interactie. De interne begeleider neemt de leerlingen door met de groepsleerkracht en zonodig kunnen handelingsplannen gemaakt of bijgesteld worden. Een aantal van deze activiteiten kan ook worden uitgevoerd door de ambulante begeleider van onze school. Voor onderzoek en/of observatie zal vooraf uw schriftelijke toestemming worden gevraagd.

Verwijzing

Wanneer de inzet van speciale hulp en deskundigheid binnen de school niet het gewenste resultaat heeft, kan na overleg met ouders en vertegenwoordigers van de IZC een traject voor verwijzing naar het speciale basisonderwijs (SBO) of een school van cluster 1, 2, 3 of 4 worden ingegaan. Daarvoor gelden specifieke regels en procedures die nauwgezet gevolgd dienen te worden.

Jeugdgezondheidszorg

Kinderen maken in hun schooljaren een grote ontwikkeling door. Zowel lichamelijk, geestelijk als sociaal is het kind in de groei. Alle kinderen die in Den Haag wonen of er naar school gaan, worden daarom op vaste momenten opgeroepen voor een onderzoek door Jeugdgezondheidszorg GGD Den Haag. Zo kunnen in een vroeg stadium bedreigingen voor een gezonde ontwikkeling opgespoord en eventueel passende maatregelen genomen worden. De jeugdartsen, -verpleegkundigen en medisch teamassistenten van de JGZ geven voorlichting en advies aan kinderen en iedereen die bij het opgroeien betrokken is. Zij zijn experts op het gebied van gezondheid, gedrag en leefomgeving en worden vaak nauw betrokken bij projecten op het gebied van bijvoorbeeld opvoedingsondersteuning, gezond gewicht, verzuimbegeleiding en alcohol, roken en drugs. De JGZ zal gebruik maken van de adresgegevens uit de leerling-administratie van de school. Datum en tijdstip van het onderzoek stelt de JGZ vast in overleg met de school. Ouders die bezwaar hebben kunnen dit melden bij de directie van de school. Bij twee keer niet reageren op een uitnodiging zal de JGZ telefonisch contact leggen met de ouders/verzorgers. Indien dit niet lukt zal op school worden geïnformeerd hoe het met het kind gaat.

Voor de CMS is het adres van de jeugdgezondheidszorg:

CJG Loosduinen
Campanulastraat 21
0800- 285 40 70 (optie 7, gratis)
loosduinen@cjgdenhaag.nl
www.cjgdenhaag.nl

Schoolmaatschappelijk werk

Aan onze school is een schoolmaatschappelijk werker verbonden. Zij is werkzaam bij Stichting Jeugdformaat. Zij adviseert bij vragen van groepsleerkrachten, de intern begeleider, de directie en/of ouders, wanneer die te maken hebben met kinderen met problemen. Het is belangrijk zo preventief mogelijk te werken, om grotere problemen te voorkomen. Via de intern begeleider of de directeur kunt u contact met haar opnemen.

De ouders

Ouderparticipatie

U kunt op veel manieren meedenken en meewerken op onze school. Door zelf actief te zijn, kunt u uw betrokkenheid tonen voor het onderwijs aan uw kind. De ouders bepalen samen met het team de sfeer op school. Ouders kunnen zich onder meer op de volgende manieren inzetten:

- groepsouder in de klas
- begeleider van een (RALFI)leesgroepje
- oefenen van tafels van vermenigvuldiging
- begeleider in de mediatheek
- lid van de sfeercommissie

- assistent tijdens sportdagen, theater- of museumbezoek, schoolfeesten, wandelingen, schoolreis enz.
- overblijfouder
- het verzorgen van (gast) lessen voor bijv. cultuur en/of techniek
- uitvoeren van klusjes in school.

Inlichtingen over de ouderparticipatie krijgt u tijdens de **kennismakingsavond op 6 september a.s.**

Groepsouders

Veel groepen hebben twee of drie groepsouders. Hun taken zijn o.a.:

- communicatie tussen ouders en school bevorderen;
- ouderactiviteiten voor de groep of de bouw coördineren;
- assisteren bij diverse activiteiten zoals sinterklaasfeest, kerstfeest en sportdag, afscheidsfeest 2^e en 5^e-groepers, enz.

Ouderbijdrage

De (vrijwillige) ouderbijdrage voor dit schooljaar bedraagt € 276,- per kind. Vanaf het vierde kind op de school wordt geen ouderbijdrage in rekening gebracht. De school volgt het beleid van de overkoepelende stichting (MZH) van onze school om 2 ½ % prijsindexatie per kalenderjaar door te berekenen. De trend van de positieve betaaldiscipline van de ouders hebben we vast weten te houden. De ouderbijdrage wordt in 10 maandelijkse termijnen automatisch geïnd door Accure accountants te Bleiswijk. Indien

gewenst kunt u het bedrag ook in één termijn voldoen.

Om misverstanden te voorkomen over de hoogte van het bedrag is het goed op te merken dat de school een *all-in* tarief hanteert. Wij werken dus niet met “strippenkaarten” bij het overblijven en wij vragen ook geen extra bijdrage voor schoolreizen, excursies of andere activiteiten. In de acht jaar basisonderwijs is er slechts één uitzondering. Dat is voor u gemakkelijker en duidelijker. U weet precies waar u aan toe bent en u houdt overzicht over de kosten die u voor uw kind moet maken. Alleen de werkweek van uw kind in groep 7 of 8 brengen wij u deels in rekening.

Uit de ouderbijdrage worden tal van activiteiten bekostigd:

- Op de CMS wordt vakonderwijs gegeven door een aantal vakleerkrachten (handvaardigheid, muzikale vorming en gymnastiek). Zonder uw ouderbijdrage zou dit slechts in beperkte mate mogelijk zijn.
- De CMS werkt met een continurooster. Dit betekent dat alle kinderen overblijven. Met uw ouderbijdrage betaalt u mee aan de overblijf- en pleinwachtkosten.
- Kinderen op de CMS brengen geregeld bezoeken aan het museum of het theater zonder dat hiervoor aan de ouders extra kosten in rekening worden gebracht.
- Ditzelfde geldt voor de schoolreisjes en excursies en het

busvervoer van de zwemlessen in de middenbouw.

- Een deel van de ouderbijdrage wordt besteed aan het vieren van de christelijke en andere feesten en activiteiten (Sinterklaas, Kerstfeest, Paasontbijt, themafeest, sportdagen e.d.)
- Een bijdrage aan de kosten van het lidmaatschap van de Nederlandse Montessori Vereniging.
- Een bijdrage aan de kosten voor de NieuwsFlits en het beheer van de website.
- Uit de reguliere ouderbijdrage worden de additionele kosten van de tweejaarlijkse werkweek voor groep 7 en 8 betaald. De € 100,-- die wij vragen voor deze werkweek zijn de kosten die de gemeente Den Haag ons per bed in rekening brengt. Dit bedrag is inclusief de buskosten naar ons verblijf van en naar Drenthe. Vanuit de reguliere ouderbijdrage worden de kosten voor de tien begeleiders (1 begeleider per 10 kinderen) betaald + de bijkomende kosten voor materialen, versnaperingen, fruit e.d. Pas in het najaar van 2012 gaan we weer naar Vledder.
- Uit bovenstaande blijkt dat de ouderbijdrage wel een vrijwillige, doch geen vrijblijvende zaak is. Als de school uw ouderbijdrage niet kan innen, zullen de kosten voor het overblijven, het busvervoer voor het schoolzwemmen, de kosten van het museum- en theaterbezoek

en de schoolreizen separaat in rekening moeten worden gebracht.

- Ook afgelopen schooljaar heeft een aantal ouders gebruik kunnen maken van de regeling van de gemeente Den Haag in het kader van de Ooievaarspas. De verrekening van de kosten van de ouderbijdragen zijn tot op heden aan veranderingen onderhevig. Indien op u van toepassing zal met u contact worden opgenomen.
- De besteding van de ouderbijdrage wordt als onderdeel van de totale begroting gedetailleerd aan de Medezeggenschapsraad toegelicht. Met vragen over de ouderbijdrage kunt u zich wenden tot de directie.

Verzekeringen

De kinderen zijn tijdens uitstapjes en schoolreizen/kampen verzekerd. Tijdens schooltijd zijn de kinderen collectief voor ongevallen verzekerd. Daarnaast is het aan te bevelen om als ouder een aansprakelijkheidsverzekering af te sluiten.

Sponsoring

Het beleid van de school is er vooralsnog niet op gericht gebruik te maken van sponsoring met een permanent karakter. In incidentele gevallen zal ter financiering van bijzondere activiteiten zo nodig gebruik worden gemaakt van lokale sponsors. De verlangde tegenprestatie mag de school niet in gevaar brengen op het gebied van

objectiviteit, geloofwaardigheid, betrouwbaarheid en onafhankelijkheid. Tevens mag het niet in strijd zijn met de pedagogische en onderwijskundige taak en doelstelling van de school. Een en ander is vastgelegd in een sponsorbeleid dat door het bestuur is opgesteld conform de richtlijnen van het Ministerie van Onderwijs.

Medezeggenschapsraad

De Wet Medezeggenschap Onderwijs (WMO) verplicht iedere school een medezeggenschapsraad in te stellen. In het basisonderwijs zitten zowel ouders als leerkrachten in de raad. De rechten en plichten zijn in de wet vastgelegd. De MR is bevoegd alle aangelegenheden de school betreffende te bespreken. Belangrijke beslissingen die het schoolbestuur wil nemen, moeten vooraf voor advies of instemming worden voorgelegd. Verder moet de raad ervoor zorgen dat iedereen binnen de schoolgemeenschap zijn belangen naar voren kan brengen. Omdat de CMS gefuseerd is met een viertal ander montessorischolen is een Gemeenschappelijk Medezeggenschapsraad (GMR) in het leven geroepen. Hierin participeert vanuit elke school een teamlid en een vertegenwoordiger van de ouders. De GMR heeft als gesprekspartner het bestuur van de stichting MZH en behartigt zaken op bovenschools niveau. Voor de MR, die zich met zaken op schoolniveau bezig houdt, is de directeur van de CMS de gesprekspartner. Onze medezeggenschapsraad bestaat uit

drie ouders en drie teamleden (de ouder- en teamgeleding). De MR wil goede en open contacten onderhouden met het bestuur, de directie, ouders en personeel. Op de website heeft de MR een eigen pagina onder het kopje 'onze school'. Ouders en teamleden kunnen MR-vergaderingen als toehoorder bijwonen. Indien u van deze mogelijkheid gebruik wilt maken, kunt u zich wenden tot de voorzitter Gerard de Bruijn, mij.debruijn@tiscali.nl

Klachtenregeling

Wij proberen als school zo goed als mogelijk met u te communiceren. Helaas kan het toch voorkomen dat u als ouder/verzorger een klacht heeft. Klachten kunnen bijvoorbeeld gaan over: de begeleiding van kinderen, strafmaatregelen, de schoolorganisatie, seksuele intimidatie, discriminerend gedrag, agressie en pesten.

Wij gaan ervan uit dat indien u een klacht heeft, deze in eerste instantie in goed overleg tussen betrokkenen wordt opgelost. Wanneer dit niet lukt, kunnen ouders de schoolleiding aanspreken. De schoolleiding zal in overleg met de betrokken groepsleerkracht en de ouders proberen tot een oplossing te komen. Pas wanneer dit niets oplevert, kunt u een beroep doen op de klachtenregeling.

In de klachtenregeling wordt gesproken over een contactpersoon, een vertrouwenspersoon en een onafhankelijke klachtencommissie.

Het bestuur heeft een **contactpersoon: Thea Cosman (leerkracht bovenbouw)** en een **vertrouwenspersoon: Wietske Verkuyl (moeder van 2 kinderen op onze school)** aangesteld bij wie ouders en kinderen terecht kunnen bij het vermoeden van of klachten over o.a. seksuele intimidatie, agressie en geweld. In eerste instantie kan men terecht bij het teamlid dat de rol van contactpersoon vervult. De scholen onder het bestuur van de Stichting Montessori Onderwijs Zuid-Holland zijn aangesloten bij de **Landelijke Klachtencommissie** voor het Algemeen Bijzonder Onderwijs (LKC).

Bij de behandeling van een klacht kunt u zich door een persoon naar eigen keuze laten bijstaan. Zo kan de vertrouwenspersoon u bijstaan door voorlichting over de procedure of door u te helpen bij het formuleren van een klacht. Voor informatie over hoe u een klacht kunt indienen en over de gang van zaken daarna, kunt u tevens bij (het secretariaat) van de landelijke klachtencommissie terecht. Uw klacht wordt altijd vertrouwelijk behandeld, wel is het noodzakelijk dat ook degenen tot wie u uw klacht richt, bijvoorbeeld de leerkracht of de schoolleiding, om een reactie wordt gevraagd en in de gelegenheid wordt gesteld om van zijn of haar kant te worden gehoord. U krijgt ook de gelegenheid om uw klacht voor de commissie toe te lichten. U kunt zich daarbij echter ook laten bijstaan door iemand van uw keuze of de vertrouwenspersoon. De commissie zal na bepaalde tijd

aangeven of uw klacht (on)gegrond is. Als de klacht gegrond is, gaat de uitspraak meestal vergezeld van een advies aan het schoolbestuur hoe uw klacht opgelost kan worden en/of een herhaling de toekomst kan worden voorkomen. Binnen vier weken na de datum van ontvangst van het advies van het bestuur moet het bestuur u melden of het zich kan vinden in de uitspraak en welke maatregelen het gaat nemen. Een uitspraak van een klachtencommissie is dus een advies aan het schoolbestuur. Deze procedure heeft als voordeel dat u als klager op een betrekkelijk snelle, gemakkelijke en goedkope wijze een uitspraak krijgt waarmee u en de school weer verder samen kunnen. Een nadeel is dat het om een eenmalige uitspraak gaat en dat deze niet wettelijk kan worden afgedwongen. Wilt wel een bindende uitspraak, dan bent u op een procedure voor de rechter aangewezen.

Behandeling van klachten over seksuele intimidatie kan ook een taak van de klachtencommissie zijn. Als het om (het vermoeden van) een zedenmisdrijf gaat begaan door een aan de school verbonden volwassene tegen een leerling, moet het schoolbestuur na overleg met de vertrouwensinspecteur aangifte doen bij de politie.

Vertrouwenspersoon

Wietske Verkuyl : w.verkuyl@xs4all.nl

Contactpersoon

Juffrouw Thea Cosman:
tel. 3607053 (school)

Landelijke klachtencommissie voor
het algemeen bijzonder onderwijs

LKC-VBS

Postbus 95572

2509 CN Den Haag

Tel: 070-3315215

E-mail: lkc@vbs.nl

Website:

www.vbs.nl/home/belangenbehartiging/adressenoverzicht

Ook de overheid speelt in op thema's als geweld, onverdraagzaamheid en extremisme. Wordt u binnen of in relatie tot de school geconfronteerd met dergelijke signalen dan kunt u contact opnemen met een van de vertrouwensinspecteurs. Deze zal dan met u bezien op welke manier u op zorgvuldige wijze hiermee kunt omgaan.

Meldpunt vertrouwensinspecteurs
0900 - 111 3 111
(tijdens kantooruren en tegen lokaal
tarief)

Schoolregelingen

Schooltijden

onderbouw groep 1 en 2 en
middenbouw groep 3 en 4:

maandag	8.30 - 14.50 uur
dinsdag	8.30 - 14.50 uur
woensdag	8.30 - 12.15 uur
donderdag	8.30 - 14.50 uur
vrijdag	8.30 - 12.00 uur

middenbouw groep 5 en bovenbouw
groep 6, 7 en 8:

maandag	8.30 - 14.50 uur
dinsdag	8.30 - 14.50 uur
woensdag	8.30 - 12.15 uur
donderdag	8.30 - 14.50 uur
vrijdag	8.30 - 14.50 uur

Het begin van de schooldag

Elke schooldag gaan er tussen kwart
over acht en half negen ongeveer
400 personen (kinderen en
volwassenen) het schoolgebouw in
(en gedeeltelijk ook weer eruit). Om
dit drukke verkeer goed te laten
verlopen is het belangrijk dat u met
het volgende rekening houdt:

8.00 uur

Het hek van het schoolplein gaat
open.

8.15 uur

De schooldeur aan het plein gaat
open. Begroeting door een
leerkracht. Kinderen mogen naar

binnen of spelen nog even op het
plein (niet ballen).

8.25 uur

De buitenbel gaat. Alle kinderen
moeten nu naar binnen. Bij de
kleuters verlaten de ouders het
lokaal.

8.30 uur

De binnenbel gaat. Begroeting bij de
deur van het klaslokaal door de eigen
leerkracht.

De lessen beginnen en de ouders
verlaten de school.

Belangrijke regels voor ouders en verzorgers

- De hoofdingang mag voor en na
schooltijd niet als in- en uitgang
gebruikt worden om de
veiligheid van onze kinderen te
garanderen
- Dit geldt ook voor de buitendeur
in de onderbouw die direct
naast het toegangshek is
gelegen Deze deur houden wij
ook gesloten. Als deze deur
open staat lopen wij het risico
dat kleuters die naar het toilet
gaan aan onze aandacht
ontsnappen. Ook hier geldt even
omlopen in het belang van de
kinderen
- Honden zijn niet toegestaan op
het schoolplein en in de school
- Op het plein mag niet gefietst en
geskatet worden
- In verband met de beperkte
ruimte moeten kinderen buiten
opgewacht worden en niet in de
hal
- Denkt u aan de veiligheid van
anderen bij het parkeren van uw
auto of fiets

- Wilt u ook rekening houden met onze burens, dat betekent o.a. niet fietsen op de stoep.

Fietsenstalling

Links naast de school is een kleine fietsenstalling. Om te voorkomen dat de stalling 's ochtends al snel helemaal volstaat, vragen we ouders die op loopafstand wonen de kinderfietsen thuis te laten. Dat geldt voor het gebied dat wordt begrensd door de Sportlaan, Beeklaan, Copernicusstraat en Goudenregenstraat. Als u verder weg woont, kunnen de kinderen op hun eigen fiets komen. Iedereen zet zijn fiets netjes en op slot in de rekken. De school is niet aansprakelijk voor beschadigde of zoekgeraakte fietsen. Tussen 8.45 en 14.45 uur is de fietsenstalling gesloten. Voor het tussentijds wegzetten of ophalen van een fiets kunt u de sleutel halen bij de conciërge.

Overblijven

Tussen de middag blijven alle kinderen over. De middagpauze duurt vijftig minuten. De kosten voor het overblijven worden voldaan via de ouderbijdrage. Indien de ouderbijdrage niet wordt voldaan, ontvangt u een factuur voor de overblijfkosten.

De overblijftijd is als volgt ingedeeld:

Onderbouw

11.40 - 12.00 uur: spelen

12.00 - 12.30 uur: eten

Middenbouw & bovenbouw

12.00 - 12.25 uur: eten

12.25 - 12.50 uur: spelen

In het kader van het 'maatjesproject' spelen in de 2e pauze 2 middenbouwklassen samen met 2 bovenbouwklassen buiten. Op deze manier hebben we meer verbinding weten te leggen tussen de 2 bouwen (leerlingen én leerkrachten die ook eens met andere collega's kunnen lunchen)

In de onderbouw eten de kinderen onder toezicht van betaalde krachten. In de midden- en bovenbouw eten de kinderen onder toezicht van hun leerkracht. Het buitenspelen gebeurt altijd onder toezicht van de leerkrachten (onderbouw) en betaalde krachten (midden- en bovenbouw). De kinderen kunnen het schoolplein niet verlaten.

Voor het eten worden de tafels gedekt met placemats. Wilt u daarom zorgen voor een placemat Deze placemats blijven op school. Wilt u deze voorzien van de naam van uw kind? Vanwege nieuwe inzichten op het gebied van de mondhygiëne is het groepsgewijs tandenpoetsen afgeschaft. Kinderen die wel hun tanden willen poetsen worden daartoe uiteraard in de gelegenheid gesteld.

Voor- en naschoolse opvang

De CMS heeft twee contracten afgesloten. Met DAK en 2Samen. Voor meer informatie verwijzen wij u naar het informatiebord naast de kamer van de directie. Ouders die gebruik willen maken van deze faciliteiten dienen zelf contact op te

nemen met deze organisaties. Voor de opvang betalen ouders een bedrag dat berekend wordt aan de hand van hun inkomen. Voor vragen over de voor- en naschoolse opvang kunt u ook terecht bij de directeur.

Schoolmelk

Campina levert eenmaal per week verse melk af op school die koel wordt bewaard. Op het aanmeldingsformulier voor de schoolmelk kunt u invullen of uw kind één of twee keer per dag melk wil drinken. Campina stuurt een acceptgirokaart voor de betaling. U betaalt dus niet op school. Als er niet of te laat wordt betaald, stopt de levering. De eerste twee dagen na elke schoolvakantie is er nog geen schoolmelk, maar wel chocolademelk en yogidrink. De lege pakjes worden ingezameld en gerecycled.

Snoep

Wij proberen het snoepen op school zoveel mogelijk te beperken. Geef uw kind liever geen snoep mee, ook niet in de lunchtrommels. Op hun verjaardag trakteren de kinderen hun klasgenootjes. Wij adviseren 'gezonde' traktaties. Trakteer in ieder geval niet overdadig.

Schoolverzuim

Als uw kind ziek is of om een andere reden verzuimt, dient u dit vóór 8.30 uur 's morgens telefonisch of schriftelijk door te geven aan de conciërge.

Veiligheid / bedrijfshulpverlening / ontruimingsplan

Ten behoeve van de veiligheid van de kinderen, personeel en participerende ouders is op school een ontruimingsplan aanwezig. In dit plan zijn de taken van de bedrijfshulpverleners (BHV'ers) beschreven en vluchtroutes en verdere maatregelen aangegeven. Minimaal twee keer per jaar vindt er een oefening plaats. De school telt 9 gediplomeerde BHV'ers die jaarlijks worden bijgeschoold.

Verlofregelingen

Graag uw aandacht voor onderstaande regels. De CMS houdt zich strikt aan de wettelijke kaders en neemt indien noodzakelijk contact op met Bureau Leerlingzaken van de gemeente Den Haag. Eerst boeken en dan verlof vragen is niet de juiste volgorde en kan leiden tot onaangename verrassingen.

Uw kind mag niet zonder toestemming van de directeur van school wegblijven. U dient verlof altijd vooraf schriftelijk aanvragen bij de directeur. Daarvoor kunt u een formulier aanvragen bij de administratie of bij de directeur. Afhankelijk van de reden bepaalt zij of het volgens de Wet geoorloofd of ongeoorloofd verzuim betreft. Bij ongeoorloofd verzuim mag de directeur geen toestemming verlenen. Het Bureau Leerlingzaken van de gemeente Den Haag controleert of de regels goed worden nageleefd. Als ouders hun kind toch van school weghouden, ligt de verantwoordelijkheid bij de ouders. Ongeoorloofd verzuim wordt gemeld

aan de leerplichtambtenaar van de gemeente. Er worden regelmatig controles uitgevoerd door leerplichtambtenaren die rond vakanties scholen bezoeken om een hoofdelijke controle uit te voeren om het zgn. luxe verzuim tegen te gaan.

Volgens de leerplichtwet is verzuim in de volgende gevallen geoorloofd:

- als het kind wegens ziekte niet naar school kan gaan
- als er sprake is van godsdienstplichten
- bij een verhuizing
- bij een huwelijk in de familie
- bij een 12,5-, 25-, 40- of 50-jarig huwelijks- of ambtsjubileum van directe familie (één dag)
- bij overlijden of ernstige ziekte in de familie.

Geen verlof wordt gegeven voor:

- Een vakantie onder schooltijd.
- Sportevenementen buiten schoolverband.
- Concerten en andere culturele manifestaties.
- Een lang weekend.
- Vertrek naar een vakantiebestemming vóór de verkeersdrukte.

Meer informatie hierover is te lezen op deze website:

www.denhaag.nl/home/bewoners/to/Verzuim.htm

Informatievoorziening

Kinderen van gescheiden ouders

Iedere ouder heeft recht op informatie van de school over haar of zijn kind. Dat is het uitgangspunt van onze school. Voor ouders die met elkaar getrouwd zijn of samenwonen en die het gezag over hun kinderen hebben, verkiezen we de meest voor hand liggende oplossing. Zij krijgen steeds gezamenlijk alle informatie over hun kind.

Voor ouders die gescheiden zijn, die niet meer bij elkaar wonen en die beiden het gezag hebben, ligt het niet anders. Zij hebben allebei recht op alle informatie over hun kind. Beide ouders dienen dat wel hun verschillende adressen kenbaar te maken aan de administratie en directie van de school. Voor een ouderavond krijgen beide ouders een uitnodiging voor een gezamenlijk gesprek.

Er zijn echter wel verschillen die door wetgeving worden bepaald. De ene ouder heeft recht op meer informatie dan de andere. Een enkeling heeft helemaal geen recht op informatie. Dat heeft te maken met de wettelijke hoedanigheid waarin de ouders verkeren. Indien u vragen heeft over dit onderwerp kunt u contact opnemen met de directie. Complexe vraagstukken zullen wij doorspelen naar de juristen de Vereniging Bijzondere Scholen (VBS) in Den Haag voor advies.

Voogden hebben hetzelfde recht op informatie als ouders met gezag. Grootouders of andere familieleden

hebben daarentegen geen wettelijk recht op informatie.

Website

Onze school heeft een vernieuwde website: www.montessori-cms.nl Hiermee willen wij informatie verstrekken over onze school aan iedereen die geïnteresseerd is. We richten ons zowel op iedereen die verbonden is met onze school als op mensen die op zoek zijn naar een school voor hun kind(eren) en belangstelling hebben voor montessorionderwijs. Op de site is ook recente informatie te vinden over actuele gebeurtenissen in en rond de school, zoals bijvoorbeeld de nieuwbouw.

Foto's, tekeningen en teksten op de website van de CMS dienen te voldoen aan de volgende regels:

- Adressen en telefoonnummers van kinderen worden niet vermeld.
- Als er foto's zijn opgenomen met daarop één of meer kinderen dan is de bijgaande tekst alleen van algemene aard.
- De teksten mogen wel voornamen, maar geen achternamen van kinderen bevatten.

Privacy

Ouders die bezwaar hebben tegen het publiceren van foto's en of andere verwijzingen naar hun kind(eren), dienen dit middels een geschreven en ondertekende verklaring aan de directie van de school kenbaar te maken. De directie en degenen die de site onderhouden,

zorgen ervoor dat er bij nieuwe publicaties rekening gehouden wordt met deze bezwaren. Ouders kunnen hun bezwaar ook weer herroepen. Dit dient ook schriftelijk aan de directie te worden kenbaar gemaakt. Bij vermelding van persoonlijke gegevens van hen die bij de school zijn betrokken wordt volstaan met naam en achternaam; adresgegevens van personeel en/of kinderen worden niet gepubliceerd. Bij publicatie van informatie tegen de afgesproken regels en privacy wensen kan de betrokkene altijd schriftelijk bezwaar maken en dit via e-mail en/of brief aan de directie kenbaar maken. De informatie zal dan zo snel mogelijk verwijderd worden.

Flits

Het informatiebulletin van de school van de school is al sinds jaar en dag "Flits" genaamd. Dit schooljaar zal de papieren versie verdwijnen. De Flits zal per e-mail worden verspreid.

Emailworks

Emailworks is een systeem om op een makkelijke manier contact tussen ouders en school te onderhouden. Ouders vullen zelf hun contactgegevens in en houden deze bij. Wat voorheen op gekopieerde briefjes mee naar huis ging (en vaak niet aankwam), komt nu rechtstreeks in uw email postvak(ken). U kunt zoveel adressen invullen als u wilt. Via de link

www.emailworks.nl/scis/Login.asp?ret_link=%2Fscis%2Fstart%2Easp%3Fsid%3Dcms&type=notLogged komt u op de startpagina waar u de eerste

keer inlogt met gegevens die u van de leerkracht ontvangt. Vervolgens maakt u uw eigen wachtwoord aan.

Beleidsvoornemens

De beleidsvoornemens van de school staan verwoord in het schoolplan 2011-2015. Voor het komende jaar zijn de belangrijkste projecten:

- Het zorgvuldig doorgaan met het **verhuis- en nieuwbouwtraject**
- **Verbetering communicatie.** Wij blijven werken aan de verbetering van onze website. In de zomer van 2011 wordt een nieuwe site opgeleverd en zal in gebruik genomen worden. Op de website zal meer actueel nieuws te vinden zijn.
- **Uitdagend(er) onderwijs.** Ruimte voor talent, excellent beleid ontwikkelen en intensief meewerken aan het Knooppunt Wetenschap en Techniek in Delft.
- **Meervoudige intelligentie en coöperatief leren** zal weer op de onderwijs agenda geplaatst worden.
- Aanschaf van een **nieuwe rekenmethode** in schooljaar 2011-2012.
- Invoeren van **Parnassys**, geïntegreerd systeem van administratie en bewaken leerlingresultaten.

Bijlagen

Schoolregels

De basisregel:

We hebben respect voor elkaar en zorgen er voor dat iedereen zich veilig voelt. Deze regels gelden voor iedereen die bij de CMS betrokken is.

De hoofdregels:

1. We zijn zorgzaam voor elkaar, voor onze en andermans spullen en voor onze omgeving;
2. We luisteren naar elkaar en laten elkaar uitpraten;
3. We pesten niet;
4. Problemen lossen we pratend op;
5. We zijn eerlijk;
6. We zijn beleefd en groeten elkaar;
7. Op de gang zijn we rustig;
8. We houden ons aan de schooltijden;
9. Daar waar dat kan, helpen we elkaar;
10. We vloeken niet; geen grof taalgebruik.

U wordt als ouders/verzorgers geacht op de hoogte te zijn van de regels die voor de kinderen gelden. Wij verwachten ook van u dat u de schoolregels onderschrijft en dat u, waar mogelijk, meewerkt aan de naleving ervan. Daarnaast gaan wij er vanuit dat u de inhoud en de uitgangspunten van de school, zoals beschreven in deze schoolgids, onderschrijft. Dat betekent onder andere dat alle kinderen meedoen aan onze school- en groepsactiviteiten.

We voeren een actief omgangsbeleid op onze school, waarin ook een pestprotocol is opgenomen. De aandacht voor omgangsregels en het pestprotocol zullen het komend schooljaar nadrukkelijk op onze agenda staan.

Huishoudelijke regels

eten / drinken / traktaties

- Het meegebrachte eten zelf opeten en geen priklimonade mee naar school.
- Geen lolly's en kauwgom mee naar school; ook niet bij traktaties.
- Wij proberen het snoepen op school zoveel mogelijk te beperken. Geef uw kind liever geen snoep of koek mee naar school, ook niet in de lunchtrommels. Kies dan liever voor wat fruit.
- Op hun verjaardag mogen de kinderen trakteren. Wij adviseren 'gezonde' traktaties. Trakteert u in ieder geval niet overdadig.

speelgoed / mobiele telefoons / spelcomputers / geld

- Laat speelgoed thuis om te voorkomen dat het zoekraakt of stuk gaat. Een aantal keren per jaar maken we een uitzondering op deze regel. Bijvoorbeeld de dag na sinterklaas of op speelgoedochtenden of –middagen.
- Bovenstaande regel geldt ook voor spelcomputers, MP3 spelers en iPods.

- Mobiele telefoons mogen mee naar school. In de school moet de telefoon uitgeschakeld zijn. (Dus uit/aan op het plein om 8.30 uur en 15.00 uur.) In uitzonderlijke situaties kan hier in overleg met de leerkracht van afgeweken worden. De school kan niet aansprakelijk gesteld worden bij verlies en/of diefstal.
- Geen geld mee naar school zonder een speciaal schoolgericht doel. In uitzonderlijke situaties kan hier in overleg met de leerkracht van afgeweken worden. De school kan niet aansprakelijk gesteld worden bij verlies en/of diefstal.
- Geen stepjes in de school (alleen ingeklapt).
- Geen skateboards in school.
- Skeelers aan / uit bij de schooldeur.

Kleding / hygiëne / hoofdluis

- De kinderen van de onderbouw krijgen gymles in hun ondergoed en op hun blote voeten.
- Voor de kinderen van de midden- en bovenbouw gelden de volgende regels:
- Schone (binnen) sportschoenen. Zwarte zolen zijn niet toegestaan.
- Schone korte broek en een T-shirt of polo of een gymnastiek- of balletpakje.
- Handdoek. Na de gymles is douchen verplicht tenzij daar om medische redenen ontheffing voor is verleend door de leerkracht.
- Het gebruik van deodorant in sputbussen is niet toegestaan.

Het soms overdadig gebruik van 25 spuitbussen in een kleedkamer veroorzaakt overlast.

- Make-up attributen zijn niet toegestaan.
  - Uw kind wordt geregeld gecontroleerd op hoofdluis. Indien bij uw kind hoofdluis en/of neten worden geconstateerd wordt u per email op de hoogte gesteld. Wij zien er op toe dat u direct maatregelen treft om verspreiding van hoofdluis bij andere kinderen te voorkomen.
  - Het niet naleven van bovenstaande regel kan leiden tot tijdelijke verwijdering van de school om alsnog actie te ondernemen de hoofdluizen en/of neten te verwijderen.
- Het betreden van de Valkenboschool is niet toegestaan zonder begeleiding van medewerkers van DAK.
  - Het via de keuken betreden van de fietsenstalling is niet toegestaan.
  - Niet rennen in de school.
  - Rechts houden in de trappenhuizen.

School – en pleinregels

- Brengt u uw kind s.v.p. op tijd (voor 8.25 uur) naar school en verlaat u zelf uiterlijk 8.30 uur de klas (school).
- Tussen 8.15 – 8.30 uur zijn alle balspelen niet toegestaan. (Voet)ballen op het schoolplein is na schooltijd toegestaan vanaf 15.05 uur (ouders en (jonge) kinderen krijgen eerst de tijd het plein te verlaten) tot het hek van plein wordt gesloten.
- Fietsen op het plein is niet toegestaan.
- Geen honden op het schoolplein.
- Roken op het schoolplein en in de school is niet toegestaan.
- Niet op de KiCi-kledingbak klimmen.

